

zou die rakker nu wel willen omhoog steken met zijn eigen kloeke vuisten,
 - Juul, zegt hij, legt hem daar, en hij wijst naar de trappen van den autaar.

Daar hoog in de bloemen en keersen staat het Heilig Hart. Juul gaat met zijn kloefen aan tot bij den autaar en legt daar zijn stok, als een hulde van de leringe en van den pastoor, aan de voeten van den groten Kindervriend.

Nu zijn de kinderen allemaal braaf en oplettend. Het lesopzeggen gaat vlotten. Niemand geeft nog domme antwoorden. Menhere Pastere is kontent, zeer kontent.

Zelfs zuster Philomene zit te lachen onder haar kappe.

Zo eindigt de lering.

(Slot volgt)

K.S.

De abdij ten Duine en het Duinenhuis te Nieupoort

IN de stadsrekeningen van Nieupoort vonden we een paar teksten die onze vroegere mededeeling (Biekorf 1947, blz. 232) over het verdwijnen van de puinen der abdij aanvullen.

‘Nicolas Clement, voerman, van met syn waghende ende peerden ghevoert hebben van het clooster ten Duyne tot an de uuterste vierboete eene grote hoop houde steenen, es conforme de voorwaarden.’ Anno 1596; n. 3129.

De partij steenen diende om de ‘cleene vierboete’ te herstellen die reeds sedert 1414 in steen gebouwd was.

Later gebruikte de stad nog meer steenen van het bouwvallig klooster om openbare werken uit te voeren. Dit blijkt uit een overeenkomst van 1618 waarbij de stad haar schulden betreffende de steenen en de pacht van het Duinenhuis delgt door het aanbieden van een kostbaren kelk aan de abdij.

‘Olivier van Steenlandt, goudsmid binnen Brugghe, over leveringhe van een nieuwe zilveren vergulden kelck ghepresenteert aan myn eerweerde heere de prelaet vanden Duyne, daermede dat gesmolten zyn alle de pretencien die de zelve heer prelaet ende de religieusen hadden ten laste deser stede zoo van het Duynenhuuse daer inne dat diversche jaeren inne ghelogiert is gheweest den gouverneur Sr Diego Rodrigo Dolivares, midsgaders van diversche steenen die het voorseyde clooster ghelevert hadde om te legghen op den duyckere ende calsie tot verzekeren van ryswercken ende de straete van Lombartsyde; es per ordonnantie ende acquit den vj. meye betaelt 573 lb. 5 sc. par.’ Anno 1618-1619; n. 3705.

Deze tekst bevestigt een overlevering die in sommige oude Nieupoortsche familiën bekend was. Désiré Bolliez van Nieupoort, die van Spaansche afkomst was, heeft ons menigmaal verteld dat het Duinenhuis bewoond was geweest door een Spanjaard, dien hij noemde een ‘nobelesinjaar’.

Algemeen bekend is dat de aartshertogen gedurende het beleg van Oostende (1601-1604) langen tijd verbleven te Nieupoort in het Duinenhuis, dat in de rekeningen het ‘Pallais van haerlieder hoocheden’ genoemd wordt⁽¹⁾. Twintig jaar later kwam Isabella, op doorreis naar Duinkerke, nog eens te Nieupoort⁽²⁾ en vernachtte in het huis (12-13 Aug. 1625) van den gouverneur, dat nog het Duinenhuis was. Daarvan spreekt de volgende post in de rekening van 1626-1627; n. 3713:

‘Thomas de la Cour, slotemaecker, over de leveringhe van diversche slooten, grendels ende clyncken zoo inde refugie vanden Duyne daer haere hooch, gelogiert was ten huize van myn heere den gouverneur als elders.’⁽³⁾

Het Duinenhuis was niet het eerste refuge-huis dat de abdij in Nieupoort bezat. Volgens een kadastraal register van 1313 (Rijksarchief te Brussel) hadden de monniken dan reeds twee eigendommen in Nieupoort,

(1) C. Wybo. Nieupoort Ancien et Moderne, bl. 120. - E. Vlietinck. Het Oude Oostende, bl. 295.

(2) Biekorf 1929, bl. 208.

(3) De tekst van 1618 werden ons vriendelijk medegedeeld door Dr. L. Desnick, bewaarder van het Archief van Nieupoort.

maar deze waren niet gelegen in de Oostendestraat (waar het Duinenhuis staat), want dit gedeelte van de stad was dan nog niet bebouwd. Inderdaad, volgens hetzelfde register eindigde de stad aan de tegenwoordige Langestraat, die dan nog niet bestond en genaamd werd *de Dam*. Al de straten tegenwoordig gelegen ten noorden van de Langestraat bestonden nog niet. Dit terrein was aangespoelde grond van de Yser en geen duinzand zoals het overige stadsgedeelte. Deze aangespoelde grond werd eerst later bebouwd, waarschijnlijk op het einde van de XIVe eeuw.

K. LOPPENS

Jan Bassens vertelt...

EÉN van de flinkste ouderlingen van Sint-Andries is ongetwijfeld Jan Bassens. Niettegenstaande zijn hoge leeftijd - Jan telt nu reeds meer dan tachtig lentes - gaat hij in het seizoen nog dagelijks maaien en pikken bij de grote boeren. Deze weten Jan's diensten zeer te waarderen en doen dan ook graag beroep op hem. 'Ik zou er nog velen leren werken,' zegt Jan met rechtmatige fierheid, en inderdaad, deze kranige grijsaard moet voor geen boerezoon onderdoen.

Hoe kan het ook anders? Jan Bassens is afkomstig van Nieuwwege, een wijk van Varsenare, gelegen aan de brug over het kanaal Brugge-Oostende. Als lid van een gezin van dertien kinderen moest Jan onmiddellijk na zijn Eerste Communie mee met vader naar het veld. Samen wrochten zij dan in de 'Panneschuur', een hofstede ietwat voorbij 'Speien', eveneens langs het kanaal Brugge-Oostende. Vader Bassens verdiende er 1 fr. daags en de kost, zijn zoon had 50 ct. en de kost. Als nieuweling in het vak kende Jan geen geluk; immers, hij debuteerde in 't jaar 1879, een uiterst slecht aardappeljaar. In de 'Panneschuur' bestond het eten uit roggebrood en aardappelen met papsaus, d.i. een saus van karnemelk opgeroerd met roggemeel.

Het spreekt vanzelf dat dergelijke schrale kost Vader Bassens en zoon niet lang kon bekoren. Zij zegden de boer vaarwel en trokken naar Houtave. Daar had Jan 13 fr. per